

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

OBNOVA KLÁŠTERA VE ŠTERNBERKU

RESTORATION OF THE MONASTERY IN ŠTERNBERK

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Anna Sarvašová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Adam Guzdek, Ph.D.

BRNO 2023

Zadání diplomové práce

Ústav: Ústav architektury
Studentka: **Bc. Anna Sarvašová**
Vedoucí práce: **Ing. arch. Adam Guzdek, Ph.D.**
Akademický rok: 2022/23
Studijní program: N0731P010002 Architektura a rozvoj sídel
Studijní obor: Architektura

Děkan Fakulty Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně určuje následující téma diplomové práce:

Obnova kláštera ve Šternberku

Stručná charakteristika problematiky úkolu:

Tématem zadání diplomové práce je revitalizace a nové funkční využití areálu bývalého augustiniánského kláštera ve Šternberku. Součástí návrhu bude i úprava venkovních prostorů, které jsou součástí areálu (dvůr, zahrada) v návaznosti na poznání historického stavu. Během zimního semestru budou studenti přímo v místě absolvovat studijní workshop.

Cíle a výstupy diplomové práce:

Cílem diplomové práce je návrh celkové obnovy areálu bývalého augustiniánského kláštera ve Šternberku při respektování hodnotového potenciálu památky. Poznání bude vycházet ze zhotovených průzkumů a zjištěných informací, přičemž funkční využití bude přiměřené a bude směřovat k zachování a případné rehabilitaci hodnot.

Seznam doporučené literatury a podklady:

Zaměření stávajícího stavu objektu, stavebněhistorický průzkum, závěry analýz z předdiplomního projektu.

Územní plán obce Šternberk

Související vyhlášky, technické normy a hygienické předpisy v platném znění:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.
- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.
- Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb.
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

– Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Odborné a metodické publikace NPÚ a odborné časopisy a literatura dle vlastního výběru.

HOLEČEK, J. a GIRSA, V. a kol. Projektování obnovy stavebních památek. NPÚ Praha, 2008.

KUČA, Karel a KUČOVÁ, Věra. Principy památkového urbanismu. Praha: Jalna, 2000.

ŠKABRADA, J. Konstrukce historických staveb; ČVUT Praha 2000.

NEUFERT, Ernst. Navrhování staveb, Consultinvest Praha 2000.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku.

V Brně, dne 23. 5. 2022

L. S.

---

doc. Ing. arch. Juraj Dulenčín, Ph.D.
vedoucí ústavu

Ing. arch. Adam Guzdek, Ph.D.
vedoucí práce

---

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA, dr. h. c.
děkan

ABSTRAKT

Predmetom diplomovej práce bola architektonická štúdia návrhu obnovy augustiniánskeho kláštora Šternberk. Objekt je vo vlastníctve mesta, ktorého úlohou je vytvárať pre opátstvo nové funkcie a využitie. Mesto plány na výstavbu kláštora nekonkretizovalo, išlo skôr o víziu budúcnosti a objavenie nových možností. Na základe analýzy jestvujúcej domény sa vyvodila závery o využití nových funkcií.

Opátstvo je centrálné umiestnené a je prevádzkovo a štrukturálne prepojené s rímskokatolíckym kostolom *Zvestování Panny Marie*. Ku kláštoru patrí aj záhrada, ktorá je v súčasnosti neprístupná a nevyužívaná. V pláne je revitalizácia záhrady a vybudovanie podzemného parkoviska, ktoré bude slúžiť kláštoru a mestu. Záhrada bude prístupná verejnosti a zároveň umožní prístup do inej časti mesta.

Oživenie kláštora a jeho záhrad by malo lokalitu zatraktívniť a pritiahnúť ľudí do mesta. Cieľom návrhu je vytvorenie kvalitného verejného prostredia v historickom jadre mesta Šternberk.

KLÍČOVÉ SLOVA

kláštor, Šternberk, obnova, zastrešené átrium, pamiatka, kláštorná záhrada, polyfunkčnosť, pivovar, wellness, hoteliérstvo,

ABSTRACT

The subject of the diploma thesis was an architectural study of the restoration proposal of the Augustinian monastery Šternberk. The building is owned by the city, whose task is to create new functions and uses for the abbey. The city did not concretize the plans for the construction of the monastery, it was more about a vision of the future and the discovery of new possibilities. Based on the analysis of the existing domain, conclusions are drawn about the use of new functions.

The abbey is centrally located and is operationally and structurally connected to the Roman Catholic Church of the Annunciation of the Virgin Mary. The monastery also has a garden, which is currently inaccessible and unused. The plan is to revitalize the garden and build an underground parking lot that will serve the monastery and the city. The garden will be open to the public and at the same time will allow access to another part of the city.

Revival of the monastery and its gardens should make the location more attractive and attract people to the city. The goal of the proposal is to create a high-quality public environment in the historic core of Šternberk..

KEYWORDS

monastery, Šternberk, restoration, covered atrium, monument, monastery garden, multifunctionality, brewery, wellness, hotel industry

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

SARVAŠOVÁ, Anna. Obnova kláštera ve Šternberku. Brno, 2023. 28 s., 207 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí Ing. arch. Adam Guzdek, Ph.D..

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Obnova kláštera ve Šternberku zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje .

V Brně dne 19. 5. 2023

Bc. Anna Sarvašová
autor práce

POĎAKOVANIE

V prvom rade by som sa rada poďakovala vedúcemu mojej diplomovej práce: Ing. arch. Adamovi Guzdekovi, Ph.D. za vedenie, usmerňovanie a profesionálne cenné rady pri vypracovaní práce. Ďalej by som chcela poďakovať rodine za jej neustálu a vytrvalú podporu, trpezlivosť a pomoc pri celom mojom štúdiu. V neposlednom rade by som chcela poďakovať kolegyni a kamarátke Pavle Sobotkovej za oporu a pomoc nielen v náročných chvíľach štúdia.

OBSAH

ÚVOD	7
1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	8
2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA	9
2.1. Stručný popis lokality	9
2.2. História mesta	10
2.3. Historický vývoj kláštora	11
2.4. Stručný stavebný vývoj	12
3. VYMEDZENIE ÚČEL STAVBY	14
3.1. Stavebný program	14
4. URBANISTICKÉ RIEŠENIE	14
5. ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE	15
6. FUNKČNÉ DISPOZIČNÉ RIEŠENIE	15
6.1. 1.NP	16
6.2. 1.PP	16
6.3. 2.NP	16
6.4. 3.NP	16
6.5. Podkrovie	16
7. KONŠTRUČNÉ A MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE	17
8. POŽIARNE A BEZPEČNOSTNÉ RIEŠENIE	17
9. EKOLOGICKÉ ASPEKTY NÁVRHU	18
10. ARCHITEKTONICKÝ DETAIL	18
11. ZÁKLADNÉ VÝMERY A KAPACITY	19
ZÁVER	20
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	21
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	23
ZOZNAM PRÍLOH	24

ÚVOD

Augustiniánsky kláštor patrí k najvýznamnejším barokovým pamiatkam historického centra mesta Šternberk. Dátum jeho založenia, rok 1371, odkazuje na širšie historické súvislosti, keď je v objekte možné nájsť prvky gotickej, renesančnej architektúry, ale aj klasicizmu. Vo funkčných častiach kláštorných budov sú umiestnené expozície histórie mesta a kláštora, sprístupnené sú historické sály, galéria barokových maliarov, kláštorne pivnice a vežové hodinové stroje. K neopomenuteľným pamiatkam kláštorného komplexu patrí chrám Zvestovaní Panny Marie s veľkolepou freskovou výzdobou.

Predmetom zadania diplomovej práce je obnova kláštorných budov a priestorov, ktoré doposiaľ neboli využívané. Najvýraznejšou zmenou bude zmena funkčnosti jednotlivých podlaží kláštora, kde budú umiestnené prevádzky hoteliérskych služieb, reštaurácia, wellness, s hygienickým a prevádzkovým zázemím, prevádzka malého remeselného pivovaru a parkovací dom v podzemí. Stavebné úpravy, ktoré citlivo vstupujú do relatívne dobre zachovaného historického charakteru objektu rešpektujú výsledky analýz a sú v konečnom dôsledku nerušivým elementom uzatvorenia a spojenia pobytového a relaxačného priestoru návštevníkov augustiniánskeho kláštora. Spríjemnenie priestorov kláštorných budov zabezpečia aj zrevitalizované plochy zelene v jednotlivých častiach kláštora v smere severo – južnom, kde s odkazom na historickú zeleň budú umiestnené výsadby v rajskej záhrade, veľkej dvorane (zastrešené átrium) až po vonkajšiu kláštornú záhradu umiestnenú na juhu za zadným kláštorným traktom. Kláštorná záhrada, ktorá sa po rekonštrukcií otvorí verejnosti spolu s parkovacím domom v jej podzemí bude spojnicou v rámci mesta v smere východ -západ. V rámci obnovy kláštorných priestorov sú navrhnuté aj zelené strechy s zachytávaním dažďovej vody, ktorá bude využívaná pri údržbe a zavlažovaní plôch zelene.

Obnova nevyužívaných častí bývalého kláštorného komplexu Augustiniánov v Šternberku by mala priniesť zatraktívnenie, sprístupnenie a spríjemnenie priestorov pre návštevníkov objektu..

Augustiánsky kláštor v Šternberku

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov stavby:	Augustiniánsky kláštor v Šternberku
Miesto stavby:	Šternberk [505188]
Okres:	Olomouc
Kraj:	Olomoucký
Katastrálne územie	Šternberk [763527]
Adresa:	Farní 69/5, 785 01 Šternberk
Číslo parciel:	1, 2, 3/1, 3/2, 3/3, 4, 5, 6, 7, 8/1, 8/5 ,9, 10, 11, 12, 13, 14/1, 14/2, 15, 34
Spôsob ochrany	Nehnutelná kultúrna pamiatka, zapísaná dňa 3. 5. 1958 Registračné číslo ÚSKP 20311/8-1971
Majiteľ	Mesto Šternberk Rímskokatolícka cirkev Šternberk
Autor práce:	Bc. Anna Sarvašová
Vedúci práce:	Ing. arch. Adam Guzdek, Ph.D.

2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

2.1. Stručný popis lokality

Mesto Šternberk leží približne 22 km severne od krajského mesta Olomouc, na toku rieky Sitka, na severnom okraji etnografickej oblasti Haná. Mestom prechádza cesta 1. triedy spájajúca Olomouc a Opavu. V najbližších nadväznostiach sú mestá Olomouc, Litovel, Uničov a Moravský Beroun. Vlakové spojenie funguje na trase Olomouc – Šumperk prostredníctvom osobnej vlakovej dopravy.

Šternberk je mesto s rozšírenou pôsobnosťou a momentálne v ňom žije 13 144 obyvateľov (2022), jeho rozloha je 48,79 km².

Centrum mesta je pamiatkovo chránené a tvorí mestskú pamiatkovú zónu. Najvýznamnejšími pamiatkami sú hrad Šternberk, a kostol *Zvestování Panny Marie* s príslušným augustiniánskym kláštorom (národné kultúrne pamiatky). Nachádzajú sa tu aj zvyšky mestského opevnenia, mariánsky morový stĺp a množstvo hodnotných meštianskych domov.

Riešené územie sa nachádza v centre mesta v tesnej blízkosti Horného námestia a mestského úradu. Dominantu územia tvorí práve barokový kostol *Zvestování Panny Marie* a k nemu priliehajúca budova kláštora, ktorá na rozdiel od kostola nevyčnieva, ale je zaclonená meštianskymi domami. Na kláštor sa z južnej strany napája kláštorňá záhrada, ktorá je dnes v porovnaní s minulosťou podstatne menšej rozlohy. Dôvodom je vytvorenie nového kláštora sv. Anežky Českej, ktorý je doteraz funkčný. Z východnej strany ohraničujú riešené územie hradby, ktoré zároveň slúžia ako oporná stena pre svahovitý terén. Pozemok je obkolesený ulicami Zahradní a Opavská. Charakter pozemku je svahovitý, s terénnymi zlomami. Prevýšenie riešeného územia je v najviac 13 m.

2.2. História mesta

Stavebná činnosť v Šternberku sa datuje od polovice 13. storočia, kedy Zdeslav zo Šternberka postavil hrad, ktorý bol centrom moci významného šľachtického rodu Šternberkovcov. Po výstavbe hradu nasledoval rozvoj mesta v podhradí. Historické pramene z roku 1296 spomínajú mesto Šternberk a farský kostol v Albertovej listine o Šternberku. Mesto bolo budované pravidelnými ulicami od štvorcového námestia. Okrajové ulice nadväzovali na predmestské osady, ktorých historický pôvod nebol doposiaľ určený. Ich súčasťou je aj kostol Najsvätejšej Trojice na okraji mesta.

Po vymretí moravskej vetvy Šternberkovcov v roku 1397 prešlo panstvo do rúk pánov z Kravař, potom Kockovcov z Postupíc, Berkovcov z Dubého a Lipého, kniežat z Minstrbergu, Württembergov. V roku 1693 r. získal významný a mocný rod Lichtenštajnovcov, v ktorého rukách zostal až do roku 1945.

Významnými rodmi, ktoré sa snažili najviac zveľaďovať mesto Šternberk a jeho panstvo, boli Kravařovci a Šternberkovci. Pre mesto sa im podarilo získať dôležité výsady (súdna a správna autonómia, míľové právo ap.), ktoré nadväzovali na staršie mestské výsady. Už koncom 15. storočia sa mestskí remeselníci združovali do cechov, ktoré v 16. storočí získali mnohé práva. Okrem toho mešťania obhospodarovali poľnohospodársku pôdu a vyrábali pivo a víno. Na rozkvet mesta v tomto období poukazuje renesančná prestavba hradu, ktorá je dodnes dobre viditeľná.

Veľkorysú prestavbu hradu však umožnili aj vonkajšie okolnosti, keďže Šternberk postihol v roku 1538 požiar, ktorý zničil hrad, kláštor aj mesto. Renesančný štýl však nezanechal v mestskej architektúre žiadne zásadné stopy, ktoré by boli viditeľné v súčasnosti, najmä kvôli ďalšiemu ničivému požiaru mesta v roku 1627.

Obdobie v 16. storočí bolo hospodársky najprosperujúcejším. V Šternberku sa zvýšil počet obyvateľov. Spôsobil to aj prílev nemeckých prisťahovalcov, najmä v druhej polovici storočia. Vo všeobecnosti však mesto zostáva prevažne české a nábožensky tolerantné.

Našťastie pre Šternberk, ktorý bol zničený tridsaťročnou vojnou, sa ďalšie vojnové udalosti presunuli do iných oblastí a tak sa mohla začať prestavba zdevastovaného mesta. Napriek tejto skutočnosti, neboli časy v 17. storočí pre mesto idylické a pokojné. Mesto neustále trpelo prechodmi vojsk, či dočasnou prítomnosťou vojakov, čo mesto finančne zatťažovalo.

Realizujú sa však opravy mestských hradieb, verejných, hospodárskych a cirkevných budov. Bola realizovaná výstavba radnice, mestskej vinotéky a odhaduje sa, že v tomto období bola postavená aj horná mestská brána. Občania si zveľaďovali aj svoje obydlia. Ak boli niektoré domy neobývané, mesto ich predávalo novým majiteľom s podmienkou, že budú do určitého času opravené.

Nové obdobie rozkvetu zažil Šternberk až v druhej polovici 18. storočia, kedy panstvo vlastnil mocný rod Lichtenštajnovcov. Ekonomika mesta začala rásť vďaka tkáčstvu, ktoré tu nadväzuje na staré cechové tradície. V Šternberku bol sústredený veľký počet malých tkáčov pracujúcich v domácom prostredí. Prvá tkáčovňa továrenského typu vznikla v roku 1790, ktorá bola založená mešťanom Norbertom Langerom.

Ďalším dôležitým medzníkom v histórii mesta a kláštora bolo jeho zrušenie v roku 1784 príkazom jozefínskych reforiem. Zanikla inštitúcia, ktorá mala na mesto zásadný vplyv v duchovnej, vzdelávacej i hospodárskej oblasti. Ekonomický rozkvet sa výrazne odrazil aj na vonkajšom vzhľade mesta. Od 80. rokov 18. storočia vznikali ďalšie nové štvrte a predmestia, viditeľné aj v dnešnom Šternberku.

V 19. storočí sa Šternberk zasiahnutý vojnovými útrapami mohol pochváliť dobre rozvinutým textilným priemyslom. V druhej polovici 19. storočia tu bolo 30 textilných závodov, bielidiel a farbiarov, ktoré zamestnávali tisíce domácich tkáčov a robotníkov.

Prvá svetová vojna zachvátila Šternberk v čase intenzívneho národnostného konfliktu. Už v júli 1914 po vyhlásení všeobecnej mobilizácie odišli na front prvé stovky Šternberčanov a čoskoro nasledovali ďalší. Cez Šternberk sa vozili vojenské transporty, čo si vyžiadalo vybudovanie liečební a sanatórií. Slúžili na to budovy škôl, spolkov, Robotníckeho domu, tovární a v blízkosti psychiatrickej liečebne bolo na tento účel vybudovaných niekoľko dočasných budov.

Prvá svetová vojna zasadila hospodárstvu priemyselného mesta ťažkú ranu a po vzniku Československa v regióne vyvrcholilo česko-nemecké napätie, kde sa Šternberk stal jedným z hlavných bodov útoku nemeckého nacionalizmu. Došlo k niekoľkým konfliktom, ktoré si nakoniec vyžiadali zásah Československej armády, ktorej sa až do decembra 1918 nepodarilo utlmiť situáciu v meste, no silné protičeskoslovenské nálady vládli v Šternberku počas celého pokračovania prvej republiky. V roku 1934 bola v Šternberku založená prvá organizácia Henleinovho Sudetonemeckého národného frontu, z ktorej sa následne zrodila Sudetonemecká strana (SdP).

Po Mníchovskej konferencii došlo k odstúpeniu pohraničných území a ich začleneniu k územia Tretej ríše, čo postihlo aj Šternberk a výraznú časť územia bývalého panstva. Po porážke nacistického Nemecka došlo v rokoch 1945–1946 k násilnému vystáhovaniu občanov nemeckej národnosti a dosídlenia českými občanmi.

2.3. Historický vývoj kláštora

1059	schválenie rádu sv. Augustína apoštolskou stolicou. Poslanie kanonikov: spoločná chórová modlitba, duchovná správa, charitatívna a vedecká činnosť. Znak: červeno-strieborný štít s deviatimi brvnami, v štíte s modrou, zlato lemovanou routou s Kristovou hlavou. Rehoľný odev: biely háb s cingulami a kolárikom, čierna mozetta s kapučňou a sarrocium; chórový odev: biely habitu s cingulom, rocheta a fialová mozetta s kapučňou.
1296	najstaršia zmienka o meste Šternberku
1331	založenie kanónie v Roudnici nad Labem
1371	založenie kláštora v Šternberku Albertom zo Šternberka s kostolom <i>Zvestování Panny Marie</i>
1376	dokončenie kláštorného komplexu (kostol, krížová chodba, kláštor, zvonica)
1378	dokončená stavba kláštorného kostola (pôdorys zachovaný na pláne brnenského architekta Mořice Grimma)
1379	založenie tzv. dolného kláštora (neskôr splynul so starším tzv. horným kláštorom)
1430	mesto dobyté husitmi, vypálenie kostola a kláštora
1432	návrat rehoľníkov do kláštora
1451 – 1461	prepošt Šimon obnovil zničený kláštor (pravdepodobne v pôvodnej podobe)
1538	zničenie mesta, kostola a kláštora požiarom, úpadok kanónie po stránke hospodárske aj mravnej
1588	príchod prepošta Jána Rozenpluta zo Švarcenpachu – zlepšenie situácie v kláštore
1617	prepošt Matej Gašínsky z Gašína (vznik portálu osadeného do bočného vstupu ku krížovej chodbe s prepoštovým znakom a latinským nápisom)
1619 – 1620	pri vypuknutí stavovského povstania zabavený majetok kláštora, vyhnanie rehoľníkov
1621	návrat kanonikov späť do kláštora

1627	dánska okupácia – vypálenie kláštora i mesta
1632	prepošt Alexander Ginani de Pisauro, (obnova interiéru kostola, nová veža, zvony, organy, nové štyri oltáre)
1633	vysvätenie kláštorného kostola svätiacim olomouckým biskupom Bedřichom Breunerom
1667 – 70	dokončenie rekatolizácie mesta po skončení tridsaťročnej vojny, jezuitská misia
1695	prepošt Ján Adam Jäger z Reuthu vybudoval altánok v kláštornej záhrade
1715 – 1725	prepošt Patricius Vavrinec Lehmann
1718	začiatok obnovy kláštora (budova prepoštvstva, dnešná fara) portál pri vjazde v juhovýchodnom nároží
1723	osadené dva vstupné portály (z nádvorja reliéf: sv. Augustína, od kostola <i>Zvestování Panny Marie</i>). Práce vykonával murársky majster Karol Antonín Rejna. Výzdoba interiéru kláštora: maľba J. K. Handke, štuky F. Sattler
1726 – 1734	prepošt Patricius Ján Meixner nechal zhotoviť plány nového konventu v nadväznosti na starý ambit Antoniom Nicolaom Beduzzim. Realizovaná iba nadstavba nad stredovým ambitom a fasáda priečelia spájajúceho kostol s prístavbou
1729 -1732	v kláštornej záhrade vybudovaný letohrádok (spolu so susednou oranžériou neskôr zbúraný), celková obnova záhrady, bazén pre vodné rastliny a ryby
1734 – 1757	prepošt Ján Jozef Glätzl
1736	realizácia stavby konventu s dekanstvom stavbu viedol murársky majster Matyáš Wagner
1739	hrubá stavba dokončená až po refektár
1740	projekt záhradnej fasády
1741	obsadenie mesta pruským vojskom
1746	demolácia starej časti kláštora na mieste východného krídla, stavba nového
1775 – 1783	demolácie starého kostola, veže s kostnicou, kaplnka sv. Hieronymi, stavba kostola nového podľa plánov brnenského architekta Františka Antonína Grimma, staviteľ Václav Thalherr
1784	dekrétom cisára Jozefa II. zrušený kláštor, nový kláštorný kostol bol odovzdaný mestu – farský chrám. Časť mobiliára a imania pripadli Náboženskému fondu. V bývalom prepoštvstve zriadená fara. Budovy konventu využívané postupne pre nemecké školy, kasárne a skladisko.
1991	z objektu vystáňovaný sklad textilu, začala príprava obnovy kláštora.

2.4. Stručný stavebný vývoj

Dynamický rozvoj mesta a založenie kláštora podnietil Albert II. zo Šternberka v druhej polovici 14.storočia, ktorý realizoval prestavbu šternberského hradu a okolo mesta dal vystavať pás kamenného hradného opevnenia. Ešte ako magdeburský arcibiskup vydal dňa 4. marca 1371 zakladaciu listinu kanónie. O niekoľko dní neskôr potom olomoucký biskup Ján zo Středy povýšil pôvodný farský kostol v Šternberku na kláštorný. Roku 1372 sa začalo so samotnou stavbou prepoštvstva. Pri založení kláštora v ňom pôsobilo 20 kanonikov, ktorých počet bol rozšírený Albertovým synovcom Petrom zo Šternberka. Ten posilnil aj hospodárske postavenie kláštora, ktorému podliehali ďalšie dediny. Nemenej významná bola kultúrna dimenzia existencie kláštora, ktorý by jedným z duchovných centier raného humanizmu na Morave. Priaznivý rozvoj kláštora bol pozastavený v čase husitských nájazdov. Kláštor bol okolo roku 1430 vyplienený táborskými vojskami. Až po niekoľkých rokoch došlo k návratu rehoľníkov a v polovici 15. storočia na opravu kláštorných budov. Ďalšou ranou pre život kláštora bol ničivý požiar mesta v roku 1538. Obdobie 2. polovice 16. a začiatku 17. storočia znamenalo epochu úpadku hospodárskej a kultúrnej úrovne kláštora. Jeho situáciu sťažovala aj

skutočnosť, že sa roku 1570 stal majiteľom šternberského panstva príslušník luteránskej viery Karol z Minstenberka. V meste nechal postaviť luteránsky chrám Najsvätejšej Trojice a protestantské lýceum, ktoré konkurovalo katolíckej škole riadenej a prevádzkovanvej kláštrom. Pozitívny vplyv na rozvoj kláštora mal príchod nového prepošta Jána Rozenpluta a po ňom Mateja Gašínskeho. Druhý menovaný dal postaviť bohato zdobený portál krížovej chodby, ktorý nesie aj jeho erb s dátumom 1617. Úpravy budov kláštora ukončili udalosti tridsaťročnej vojny, keď kláštor vyhorel počas vpádu dánskych vojsk v roku 1627. Ničivé boli aj dôsledky švédskeho vpádu do oblasti v 40. rokoch 17. storočia. Opravu zničeného kostola vykonal taliansky prepošt Alexander Ginanni, ktorý počas svojho pôsobenia v kanónii dal znovu vystavať vežu a kostol vybaviť oltárom a organom.

Po skončení tridsaťročnej vojny a nástupe rekatolizácie na Morave sa stabilizovala aj situácia kanónie. Prepošt Ján Radunský vybudoval v 60. rokoch 17. storočia schodisko k cintorínu pri kláštornej kostole. V interiéri kostola potom vystaval oratórium. Zvyšoval sa aj počet kanonikov v kláštore. Šternberské panstvo bolo od konca 17. storočia majetkom Lichtenštajnovcov. Šťastný výber osôb zastávajúcich prepoštskú funkciu sa odrazil aj v stavebnom rozvoji kláštora, ktorý započal v druhom desaťročí 18. storočia. Prelát Patrik Vavrínek Lehmann nechal v roku 1715 vztýčiť pred kostolom sochu nepoškvrneného počatia Panny Márie, čím začal prestavbu kláštora, ktorá úplne zmenila jeho dispozíciu. Rekonštrukcia bola zverená talianskemu murárskemu majstrovi Carlovi Antonimu Reinovi, ktorého plán prestavby zahŕňal stavbu štvorkrídlového komplexu, ktorý nadväzoval na južnú stenu ambitu a ďalej budovu prelatury v tvare písmena „L“ vychádzajúcej zo západnej steny kláštora. Z veľkorysého plánu sa však realizovala iba stavba prelatury (1718 - 1723) a čiastočná prestavba západného krídla, ktoré k prelature priliehalo.

Z dochovaného plánu Reinovej prestavby je evidentné, že druhé poschodie slúžilo prelátovi ako obydlie a zároveň tu boli situované reprezentatívne miestnosti, ktoré slúžili na prijímanie návštev a slávnostné príležitosti. Podľa domnienky T. Vlčka potom prvé poschodie slúžilo služobnému personálu a v prízemí boli priestory, v ktorých sa odohrávala hospodárska prevádzka, ktorá zahŕňala aj existenciu pivovaru. V roku 1727 sa začalo s budovaním novej kláštornej záhrady podľa plánov Antonia Nicola Beduzziho, ktorá zahŕňala plochu pred i za mestským múrom. Preto bola rozšírená mestská brána. Zároveň bola v záhrade vybudovaná nádrž na vodu s príslušným potrubím. V rokoch 1729 - 1732 boli v záhrade postavené oranžéria a letohrádok s oválnou sálou, kuchyňou a dvoma postrannými sálami. Ďalšie Beduzziho plány predpokladajúce stavbu nového kostola a dokončenie kláštora však realizované neboli. Nový refektár bol v rokoch 1736 - 1739 postavený podľa návrhu staviteľa Mathiasa Wagnera. V roku 1741 sa potom rozbehla stavba novej prelatury, ktorá vznikla premenou južného krídla nového konventu doplneného o diagonálne vybiehajúce krídla. Ďalší priebeh stavebných prác komplikoval pruský vpád na Moravu. Aj tak však bola stavba novej prelatury v roku 1747 dokončená a stará prelatura bola zmenená na dekanstvo. V roku 1745 bola zbúraná budova starej kanónie a v rokoch 1746 - 1748 vystavaná budova novej kanónie. V prvej polovici 18. storočia bola prestavba finalizovaná a v tejto podobe zostala v základných kontúrach až do súčasnosti. V rokoch 1775 - 1783 potom bol vystavaný na mieste pôvodne gotického kostola Zvestovanie Panny Marie kostol v barokovom slohu, podľa projektu Františka Antonína Grimma. Tým bol zakončený rozsiahly proces prestavby celého kláštorneho komplexu. Onedlho však osudy budov ovplyvnili josefínskej reformy, počas ktorých bol kláštor v roku 1784 zrušený a kostol sa stal farským. Stav budov po zmene majiteľa neblaho ovplyvnili rôznorodé potreby využitia, ktoré boli vzdialené pôvodným účelom. V priestoroch prepoštstva vznikla fara, v budovách konventu školy, kasárne a neskôr sklady. V roku 1838 bol tiež zbúraný spustnutý letohrádok v záhrade.

Z renovácií v neskorších rokoch sa pozitívne premietla do podoby objektu inštalácia vežových hodín, vydláždenie krížovej chodby a oprava klenby kostola okolo polovice 19. storočia. Pred prvou svetovou vojnou boli renovované fasády smerom do kláštorneho dvora. V roku 1929 boli začaté práce

renováciách fasád, strechy ambitu a okien. V 30. rokoch bol renovovaný strop v spoločenskej sále farskej budovy, kde boli inštalované drevené prenášače. Od roku 1935 bola renovovaná krížová chodba. V čase 2. svetovej vojny, kedy bol Šternberk súčasťou Tretej ríše, došlo k úprave školských priestorov na kancelárie, súčasne boli vybudované splachovacie záchody namiesto suchých záchodov. Po druhej svetovej vojne bol objekt využívaný pre potreby armády, ktorá prevzala správu budovy v roku 1947. V roku 1950 bola opravená dlažba na nádvorí, kde boli využité kamene z mestského námestia. V roku 1955 bol v juhovýchodnom rohu kláštorných budov vybudovaný nákladný výtah, ktorý bol využívaný pri výrobe podniku Textil Ostrava. Na konci 50. rokov bola pôvodná bridlicová strecha vymenená za eternitovú. Renovované boli toalety a kanalizácia. Pivnice boli premenené na kryty civilné obrany. Na konci 70. rokov boli opravené fasády kostola a fary. Na začiatku 90. rokov bola budova plynifikovaná, bol vystáňovaný sklad textilu a začala príprava obnovy kláštora. V roku 1993 bol reštaurovaný vstupný portál kláštora, roku 2000 bola stavebne upravená vstupná časť, suterény a v posledných rokoch prebehla rekonštrukcia krovu a strechy.

3. VYMEDZENIE ÚČEL STAVBY

3.1. Stavebný program

Predmetom riešenia je augustiniánsky kláštor v Šternberku. Kláštor je vo vlastníctve mesta, ktorého požiadavkou je vytvorenie nových funkcií kláštora s využitím jeho vnútorných a vonkajších priestorov. Mesto presne nešpecifikuje stavebný program a náplň využitia kláštora, ide skôr o víziu jeho utility do budúcnosti. Na základe analýz v danej oblasti boli zistené závery pre nové funkčné využitie kláštorného komplexu, mali by sa tu nachádzať hotelové priestory s reštauráciou, wellness so zázemím, výstavné priestory, priestory na prenájom pre súkromné osoby (pivovar, kancelárie, ateliéry, multifunkčná sála). Kláštor sa nachádza v centre mesta a prevádzkovo a konštrukčne nadväzuje na katolícky kostol *Zvestovanie Panny Marie*. V rámci riešenia kláštorného komplexu budú identifikované výsadby vnútorných priestorov komplexu, tzv. Rajskej záhrady a átria. Ku kláštoru patrí aj záhrada, za „obytnými“ krídlami kláštora v jeho južnej časti, ktorá je v súčasnom stave neprístupná a nevyužívaná. Nové riešenie prinesie revitalizáciu kláštornej záhrady a vytvorenie parkovacieho podzemného domu slúžiacemu súčasne kláštoru a mestu. Záhrada by tak mala byť sprístupnená verejnosti a zároveň byť spojnicou a priechodom do ďalšej časti mesta.

4. URBANISTICKÉ RIEŠENIE

Areál kláštorného komplexu tvorí značnú časť centra mesta. Dominantou je kostol *Zvestovanie Panny Marie*. Na kostol nadväzuje kláštor, ktorý je v zákryte meštianskych domov. Riešené územie z východnej a západnej strany zvierajú ulice Zahradní a Opavská. Prístupová cesta ku kláštoru je cez kláštornú bránu v časti prepošstva z ulice Farní, ktorá vyúsťuje do ulice Opavská. Kláštor je ohraničený hradbami. Ku kláštoru prilieha kláštorná záhrada, ktorá ma svahovitost' v rozpätí maximálne 13 m. Záhrada mala v minulosti väčšiu rozlohu, bola riešená terasovito, s vodnými prvkami, letohrádkom a okrasnou záhradou, ktoré sa nezachovali. V súčasnosti časť záhrady patrí kláštoru sv. Anežky Českej, ktorý je stále funkčný a oddelený kamennou stenou. Kláštor sv. Anežky je podrobený klauzule dodržiavania pokoja a ticha, preto je nutné mu vyhovieť a vytvoriť určitú akustickú bariéru od riešeného územia.

Kláštor priamo nadväzuje na kostol a vytvára dve nádvorja – rajský dvor resp. záhradu z obdobia gotiky a hlavnú dvoranu (átrium). Kláštor sa následne svojimi krídlami otvára do kláštornej záhrady. Záhrada je terénne vyvýšená oproti 1.NP za pomoci opornej steny. Dôvodom je umiestnenie *piana nobile* do 2 NP.

Základnou myšlienkou urbanistického návrhu je revitalizácia pôvodných objektov a verejných priestranstiev, zrušenie bariéry, ktorú v súčasnej dobe kláštor tvorí pre sprístupnenie záhrady verejnosti. Vjazd na riešené územie zostáva pôvodný, prostredníctvom brány v časti prepošstva, ktorou sa dostaneme na nádvorie obkolesené kláštornými stavbami s hlavnými vstupmi do kláštorného komplexu. Prostredníctvom nového návrhu riešenia dochádza k revitalizácii nádvorja, doplnením o zeleň, nové povrchy, vytvorenie nových prvkov, a vytvorenie nového vonkajšieho schodiska. Zostáva zachovaná poloha prístupovej cesty k západnému krídlu, z dôvodu zásobovania minipivovaru. Budú zrušené pôvodné vonkajšie parkovacie miesta, kvôli vytvoreniu vlúdnejšieho prostredia pre pobyt návštevníkov kláštora a jeho súčastí. Nový parkovací dom bude preto zasadený v podzemnom teréne záhrady. Vjazd do parkovacieho domu bude z ulice Opavská a prístup ku kláštoru bude prostredníctvom schodiska resp. výtahu ku juhozápadnému krídlu kláštora.

Súkromná časť vo východnej časti kláštora odclonená hradbami bude slúžiť ako wellness. Dochádza tu k vytvoreniu troch samostatných objektov súon a príslušenstva, vonkajšieho jazierka a pobytových relaxačných častí doplnených zeleňou.

Riešenie záhrady odkazuje na terasovité riešenie v období baroka. Prvé dve terasy bude tvoriť parkovací dom a potom samotná záhrada, v ktorej sa nachádza vsakovacie jazierko, sedacie prvky a verejný ovocný sad. Hlavnú líniu v záhrade tvorí priama spojnice prepájajúca ulice Opavská a Zahradní smerujúca k hlavnému námestiu. Rozmiestnenie terás reaguje na základné ťažisko osovosti a zachováva ju ako podstatu vlastnú barokovým stavbám a záhradám.

5. ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE

Základnou myšlienkou celej koncepcie návrhu obnovy areálu augustiniánskeho kláštora bolo v najväčšej možnej miere obnoviť historickú podobu samotného kláštora a upraviť jeho okolie tak, aby sa obnovilo barokové vnímanie *genius loci* so súčasným prihliadaním na to, že kláštor zásadne mení svoj účel využitia.

Architektonický koncept obnovy je založený na dôslednom štúdiu analýzy a historického skúmania, záveroch analýzy a dôkladnom pochopení historického vývoja a kultúrnej hodnoty objektu. Cieľom návrhu je maximálne rešpektovať zachované hmoty, materiály a stavby, ktoré sú nositeľmi dobového kultúrneho a historického dedičstva. Pri tvorbe kópií a reprodukcií detailov sa dbá na kvalitné a spoľahlivé spracovanie a správne postupy. Rovnako ako novo spracované detaily a prvky sú vždy jedinečnými kúskami v zastavanom prostredí. Navrhované inovácie rešpektujú ducha miesta a charakter objektu, nie sú nijako zdôraznené, aby neprehrušovali historicko - výtvarný výraz stavby, ale podporili ho kvalitným remeselným spracovaním.

6. FUNKČNÉ DISPOZIČNÉ RIEŠENIE

Objekt kláštora a je koncipovaný ako multifukčná budova spájajúca prvky komercie, ubytovania a výroby prepojená cez hlavnú dvoranu (átrium) objektu.

Návrh počíta so zastrešením hlavnej dvorany a vytvorením vnútorného priestoru spájajúceho všetky funkčné prvky budovy. Vďaka zastrešenej dvorane sa stáva z objektu funkčný celok dodržiavajúci podstatu náplne stavby.

Vstupy do objektu sú funkčne rozdelené na vstupy hlavné, prevádzkové a zásobovacie. Hlavný vstup sa nachádza na západnej strane z nádvorja a podružné vstupy sú zo strany kostola do krížovej chodby rajského dvoru a skrz prepošstvo. Zásobovacie vstupy sú v západnom krídlu pre pivovar a pri hlavnom vstupe pre reštauráciu.

6.1. 1.NP

Prvé nadzemné podlažie sa prevádzkovo delí na 3 hlavné časti. Vstupujeme zo západnej časti, kde sa hneď pri vstupe bude nachádzať recepcia, následne prechádzame zastrešenou dvoranou, kde je hlavný odbytový (jedáľenský) priestor reštaurácie, ku ktorému prináleží bar, kuchyňa a pomocné prevádzky pre zamestnancov. V dvorane je vytvorené nové schodisko odkazujúce na historické umiestnenie pôvodného schodiska, ktoré bolo v období historizmu zrušené. Hlavnou myšlienkou bolo prepojenie rajského dvora s dvoranou cez odbytovú časť reštaurácie. V krížovej chodbe rajského dvora sa nachádzajú výstavné priestory, a otvorená časť rajského dvora rešpektuje jeho historickú náplň a jeho ozelenenie slúži na pestovanie bylín pre miestnu kuchyňu a ako oddychový priestor pre návštevníkov. V centre sú umiestnené ružové kríky s posedením obkolesujúcim fontánu.

Druhý funkčný celok tvorí zázemie pre wellness – šatne, WC a sprchy – nadväzujúce na exteriérovú časť, kde sa nachádzajú rôzne typy suchých aj parných sáun, ceremoniálna sauna, bufet a vonkajšie oddychové priestory. Exteriérová časť wellness prechádza do 1.PP, kde je umiestnená bazénová časť a pivné kúpele.

Poslednú tretiu časť tvorí výrobná prevádzka mini pivovaru umiestnená v krídlach kláštora. Nachádzajú sa tu sklady, hlavné varne piva, kancelária prevádzkovateľa a pivnice s tankami na ležanie piva.

6.2. 1.PP

Objekt je podpivničený len z časti a rozdelený na dve funkčné prevádzky. Jednou z nich je wellness, kde je umiestnená bazénová časť, dve súkromné jednotky pivných kúpeľov a bufet pre občerstvenie. Druhá tvorí zázemie prevádzky v kláštore. Nachádzajú sa tu miestnosti ako sú serverovňa, miestnosť strážnej služby, sklady a technické miestnosti.

6.3. 2.NP

Historicky bolo druhé nadzemné podlažie venované reprezentatívnym priestorom, a preto sú tu navrhnuté hotelové izby a konferenčná multifunkčná miestnosť so zázemím. Hotelové izby sú rôzneho typu: klasické (11) apartmány (2) rodinné apartmány (2) a prezidentský apartmán. Pôdorysné členenie podlažia aj jeho vstupy do miestností zostávajú zachované podľa historického prieskumu a prístupuje sa k nim s čo najväčším rešpektom. Z tohto dôvodu sú kúpeľne v hotelových izbách riešené ako bunky v pôvodnej miestnosti, ktoré svojím členením nezasahujú do klenieb a zásadne nemenia členenie miestnosti. Konferenčná miestnosť je umiestnená v miestnosti s predpokladom, že nadväzovala až do 3.NP a preto je otvorená do vyššieho podlažia ochodzou. V 2.NP sa taktiež nachádza kancelária riaditeľa a sekretariátu hotela so zázemím.

6.4. 3.NP

V treťom nadzemnom podlaží, sú umiestnené kancelárie alebo ateliéry spolu s hygienickým zázemím. Umiestnené sú tu aj výstavné priestory pre umelecké diela, z dôvodu každoročnej tvorivej výtvarnej akcie, konajúcej sa každé leto. Predmetné podlažie je z kláštora najmenej zachované (zničené stropy a ich zrkadlá, nové členenie pôvodných miestností, nové členenie okien smerom do záhrady), preto tu dochádza k najväčším stavebným zmenám.

6.5. Podkrovie

Časť podkrovných priestorov je otvorená verejnosti na prehliadku historických barokových krovov prostredníctvom vyžiadaných sprievodcovských služieb. V podkroví je taktiež umiestnená strojoňa a prídavné rozvody vzduchotechniky.

7. KONŠTRUČNÉ A MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE

V návrhu je kladený dôraz pre maximálne zachovanie a citlivý prístup k historicky hodnotným konštrukciám a prvkom. Navrhnuté konštrukcie a materiály vychádzajú zo stavebného historického prieskumu vedeného Mgr. Heleny Richterovej v roku 2006.

Návrh počíta s odstránením všetkých nevhodných zásahov vytvorených v 20. a 21. storočí. Ďalej počíta s vhodnou a správnu povrchovou úpravou konštrukcií – omietky, štukatúry, výmalby nájdené sondami, repasovaním pôvodných barokových dubových podláh v 3.NP a rešpektovaním všetkých hodnotných architektonických detailov.

Súčastou návrhu je detailné spracovanie zastrešenia hlavnej dvorany v nadväznosti na nové schodisko a výťah. Konštrukcia zastrešenia je tvorená ako sústava KVH drevených lepených prvkov v spojení so systémom spínadiel a tiahel. Konštrukčná rozteč prvkov nadväzuje na rozteč prvkov pôvodného krovu. Strecha átria je zakrytá tepelne tvrdeným izolačným trojskom s vloženou tieniacou fóliou, ktorá odtieni až 50 % slnečného žiarenia. Sklenené tabule sú inštalované pomocou inštalčných terčov SPIDER. Schodisko je navrhnuté ako železobetónové opreté do pôvodných stien a zároveň vyvesené z konštrukcie zastrešenia. V centre dvorany je umiestnený nový hydraulický výťah, tvorený iba 4 masívnymi oceľovými stojkami, v každom podlaží zabezpečený vstupným rámom. Výťahová kabína a krycia stena je z lepeného bezpečnostného skla. Výťah nadväzuje na železobetónovú lávku taktiež opretú do existujúcich stien, vyvesenú do konštrukcie zastrešenia. Novodobé zásahy v dvorane na seba svojou jednoduchou formou nestrhávajú pozornosť, iba dopĺňujú atmosféru uzatvoreného nádvorja s arkádami.

V podlahách všetkých miestností v 1.NP (okrem miestností podpivničených) je navrhnutý systém prevetrávaných tvaroviek IGLÚ, ktoré odvádzajú vlhkosť z objektu.

Nové budované deliace steny, plne rešpektujú zaklenutie miestností a nezasahujú doň svojou výškou. Realizované sú z ľahkých montovaných konštrukcií, aby nedohádzalo k prílišnému zaťažovaniu pôvodných stropných konštrukcií.

Na priečelí kláštora dochádza k obnoveniu pôvodných okenných otvorov, podporujúce barokový ráz budovy, to isté platí o konverzácii dochovaných detailov portálov, ríms, ostení a pod. Pri stavebných úpravách boli tieto detaily očistené, ich rozrušené a poškodené časti doplnené, prípadne nahradené kópiami.

Parkové úpravy sú navrhnuté konceptom terás opornými stenami a vloženými schodiskami. Materiálovo sú pochôdzne plochy riešené rôzne, ako mlatové povrchy, vsakovacia betónová dlažba, alebo kamenná dlažba.

8. POŽIARNE A BEZPEČNOSTNÉ RIEŠENIE

Celkové požiarne bezpečnostné riešenie nie je predmetom skúmania tejto diplomovej práce. Išlo by o veľmi komplexné riešenie navrhnuté konkrétne pre kláštorňý komplex. Vychádzalo by z konzultácií odborníkov na PBŘ, pamiatkovým úradom a príslušným hasičským zborom mesta Šternberk. Dochádzalo by k viacerým návštevám objektu a jeho posudkom.

Navrhnuté opatrenia, ktoré by boli aplikované, vychádzajú z normy Požiarnych stavieb- Zmeny staveb ČSN 73 0834 a z publikácie Národného památkového ústavu Požární ochrana památkových objektů.

V objekte sa zriadi zariadenie elektronickej požiarnej signalizácie a chránené únikové cesty. V objekte budú umiestnené hasiace prístroje a zariadenia pre detekciu horiacich plynov a pár.

9. EKOLOGICKÉ ASPEKTY NÁVRHU

Návrh riešenia obnovy historického kláštora v Šternberku kladie dôraz na súčasné hodnoty ekologického a environmentálneho riešenia stavieb a príslušných výsadiel zelene. V objektoch bude využívaná dažďová voda na zavlažovanie rastlín, tiež ako úžitková voda, ktorá bude získavaná zo zelených striech nových objektov biotopov. Voda bude sústredená do podzemného objektu, kde sú umiestnené akumulčné a retenčné nádrže, odkiaľ je znova využívaná na zavlažovanie rastlín, alebo napúšťanie retenčného jazierka. Jazierko slúži ako prírodný element pre zber dažďovej vody, ochladzuje a spríjemňuje prostredie. Zelené intenzívne strechy prispievajú k zlepšeniu kvality ovzdušia v areáli.

Objekt sa snaží využívať denné svetlo a v zimnom období akumulovať teplo v najvyššej možnej miere. Predpokladá sa zlepšenie hospodárenia s energiami pomocou inteligentného riadenia TZB systémov. Návrh počíta s využitím tepelných čerpadiel na vytvorenie elektrickej energie.

Návrh sa snaží v maximálnej miere využívať súčasné a tiež inovatívne energeticko-úsporné riešenie napomáhajúce na termoreguláciu a zlepšenie podmienok nielen v samotnom objekte stavieb, ale aj v celom areáli.

10. ARCHITEKTONICKÝ DETAIL

V rámci obnovy kláštora v Šternberku bolo navrhnuté železobetónové vetvené schodisko v novo zastrešenej dvorane. Návrh tohto schodiska, ktoré tvorí hlavný architektonický detail celej obnovy vychádza zo stavebno-historického prieskumu. V minulosti sa v týchto miestach tento konkrétny typ schodiska nachádzal. Z dôvodu, aby schodisko nemuselo odolávať poveternostným podmienkam a neslúžilo tak ako vonkajšie, bolo obmurované a zastrešené. Vďaka celkovej obnove kláštora, pri ktorej dochádza k novému sklenenému zastrešeniu celej dvorany, je tak vytvorené vnútorné transparentné majestátne schodisko bez akejkoľvek okolitej konštrukcie.

Rovnako ako pôvodné, zostáva schodisko vetvené a umožňuje tak nástupy aj výstupy vždy po oboch krídlach kláštora. Je opreté do existujúcich nosných stien a medzi podesta je zavesená pomocou novej konštrukcie zastrešenia. Schodisko je navrhnuté ako železobetónové monolitické. Po jeho vytvorení bude povrchovou úpravou dosiahnutý efekt lešteného betónu, materiál tak zostáva priznaný. Doplnené je o oceľové zábradlie, riešené z pásoviny 15x40 mm. Jednotlivé spoje prvkov sú riešené ako zvarané. Zábradlie spolu so železobetónovým schodiskom tvorí spriahnutú konštrukciu. Tá je dosiahnutá pomocou oceľovej spojky pre zábradlie – 20x20x170 spolu s kotviacimi tržmi pre zábradlie 30x4x150. Preto bude osadzované pred debnením schodiska. Zábradlie je opatrené bielym náterom, to podčiarkuje jeho transparentnosť v celom priestore dvorany, vďaka farebnej nadväznosti na fasádu objektu.

11. ZÁKLADNÉ VÝMERY A KAPACITY

Plocha riešeného pozemku:	21 104 m ²	
Zastavaná plocha pozemku:	Garáže	2 130 m ²
	Wellness	102 m ²
	Kláštor	3 930 m ²
	Prepošstvo	1 650 m ²
	Kostol	1 100 m ²
	Celkom	8 912 m ²
Úžitková plocha nových objektov:		7 889,43 m ²
Obostavaný priestor:	Garáže	14 910 m ³
	Wellness	408 m ³
	Kláštor	63 940 m ³
	Prepošstvo	15 180 m ³
	Kostol	57 750 m ³
	Celkom	152 188 m ³
KAPACITY		
Zamestnanci:	Pivovar:	4
	Wellness:	8
	Hotel s reštauráciou:	20
Expozícia:		352,28 m ²
Ubytovanie:		32 + 5 (prístelky) ubytovaných
Reštaurácia:		84 hostí
Počet parkovacích miest:		92 miest (2 imobilní)

ZÁVER

Návrh riešený prostredníctvom diplomovej práce ponúka komplexné postupy obnovy augustiniánskeho kláštora v Šternberku. Výsledky práce prinášajú konkrétne ucelené riešenia stavebných problémov a konštrukčných detailov spojených s novou funkčnou náplňou celého kláštorného komplexu.

Cieľom ideí obnovy je sprístupnenie a multifunkčné využívanie objektu verejnosťou v zmysle hotelových, reštauračných, kongresových a Wellness služieb, komerčnej prevádzky malého pivovaru a parkovacieho domu s prísny rešpektovaním historickej hodnoty objektu a zachovaním architektonického výrazu v historickom jadre mesta Šternberk. Ďalšou nemennej významnou, pre prostredie prijateľnou, súčasťou návrhu je vytvorenie plôch so zeleňou s odkazom na pôvodnú historickú zeleň kláštora (rajská záhrada, dvorana, kláštorná záhrada), ale aj v kontexte environmentálnych opatrení zachytávajúcich dažďovú vodu zo strešných záhrad využiteľnú vo vodných prvkoch zelene.

Citlivo zrekonštruovaný priestor kláštorného komplexu má prilákať a vytvoriť príjemné prostredie pre návštevníkov Šternberku pri súčasnom dodržaní platných noriem, vyhlášok, nariadení a zákonov..

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

Knižné publikácie:

RICHTEROVÁ, Mgr. Helena, Mgr. Tomáš VÍTEK a Mgr. Filip HRADIL. Šternberk - bývalý augustiánsky klášter: Stavebně-historický průzkum - část I. - historie objektu. Olomouc: Národní památkový úřad, 2006.

RICHTEROVÁ, Mgr. Helena, Mgr. Vlasta KAUFEROVÁ a Mgr. Filip HRADIL. Šternberk - bývalý augustiánsky klášter: Vstupní etapa stavebně-historického průzkumu. Olomouc: Národní památkový úřad, 2001.

HOLEČEK, J. a GIRSA, V. a kol. Projektování obnovy stavebních památek. NPÚ Praha, 2008.

KUČA, Karel a KUČOVÁ, Věra. Principy památkového urbanismu. Praha: Jalna, 2000.

ŠKABRADA, J. Konstrukce historických staveb; ČVUT Praha 2000.

NEUFERT, Ernst. Navrhování staveb, Consultinvest Praha 2000.

ŠEFCŮ, Ondřej a Bohumil ŠTUMPA. *100 osvědčených stavebních detailů: tradice z pohledu dneška*. Praha: Grada, 2010. Stavitel. ISBN 978-80-247-3114-8.

DIRLAM, Martin. *Stavební truhlářství: tradice z pohledu dneška*. Praha: Grada, 2013. Stavitel. ISBN 978-80-247-4721-7.

KOHOUT, Jaroslav, Antonín TOBEK a Pavel MÜLLER. *Tesařství: tradice z pohledu dneška*. 8., upr. a dopl. vyd. Praha: Grada, 1996. Stavitel. ISBN 978-80-7169-413-7.

KOHOUT, Jaroslav, Kamil BARTÁK a Antonín TOBEK. *Zednictví: tradice z pohledu dneška*. 8. upr. a dopl. vyd. Praha: Grada, 1998. Stavitel. ISBN 80-7169-653-6.

GIRSA, Václav. *Předprojektová příprava a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památky*. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2004. Odborné a metodické publikace (Státní ústav památkové péče). ISBN 80-86234-36-3.

NEUFERT, Ernst, NEUFERT, Peter, ed. *Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítko a cíle*. 2. české vyd., (35. německé vyd.). Praha: Consultinvest, 2000. ISBN 80-901-4866-2.

Webové stránky:

Šternberský klášter. [online; cit. 2023-05-16].
dostupné na: <https://www.sternberk.eu/o-sternberku/atraktivita-mesta/sternbersky-klaster/>

Vyhlášky a normy:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.
  - Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.
  - Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb.
  - Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.
    - Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.
- ČSN 73 4130. Schodiště a šikmé rampy: Základní požadavky. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, meteorologii a státní zkušebnictví, 2010.
- ČSN 73 4130 ZMĚNA Z1. Schodiště a šikmé rampy: Základní požadavky. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, meteorologii a státní zkušebnictví, 2018.
- ČSN 73 4108. Hygienická zařízení a šatny. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, meteorologii a státní zkušebnictví, 2013.
- ČSN 73 0834: Požární bezpečnost staveb - Změny staveb. Březen 2011. Praha.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

VUT	Vysoké učení technické
FAST	Fakulta stavební
ČSN	Česká technická norma
k. ú.	Katastrální úrad
parc. č.	parcelné číslo
č. p.	číslo popisné
ŽB	železobetón
NP	nadzemné podlažie
S	suterén
SV	svetlá výška
PD	projektová dokumentácia
min.	minimálne
max.	maximálne
RAL	stupnica farebných odtieňov
Sb.	Zbierka zákonov
Kce	konštrukcia
Apod	a podobne
hr.	hrúbka

ZOZNAM PRÍLOH

Elaborát A1 – architektonická štúdia

Prezentačné paré

Súhrnný prezentačný výkres B1

Fyzický model, M 1:500